

H o g y a n t o v á b b ?

TÁJÉKOZTATÓ

IDŐS EMBEREK ÉS HOZZÁTARTOZÓIK SZÁMÁRA
AZ IDŐSOTTHONOKRÓL ÉS IDŐSEK SZÁMÁRA ELÉRHETŐ
MÁS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

SZOCIÁLPOLITIKAI ÉS MUNKAÜGYI INTÉZET
BUDAPEST, 2010

Szociálpolitikai és
Munkaügyi Intézet

Készítették

Kun Gábor (SZMI),

valamint az Időügyi Módszertani Munkacsoport tagjai:
Panker Mihály (Nyugat-dunántúli Regionális Módszertan)
Léránt Xénia (Nyugat-dunántúli Regionális Módszertan)
Rózsavölgyi Anna (Dél-alföldi Regionális Módszertan)
Márta Anna (Észak-alföldi Regionális Módszertan)
Kecskés Andrea (Közép-magyarországi Regionális Módszertan)
Jónyer Lajosné (Észak-magyarországi Regionális Módszertan)
Elek Józsefné (Közép-dunántúli Regionális Módszertan)
Pintér Györgyi (Dél-dunántúli Regionális Módszertan)
Janurikné Csonka Erika (Evangélikus Módszertan)
Lőrincz Jánosné (Katolikus Módszertan)
Beszterczey András (Református Módszertan)

Jóváhagyta a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet megbízásából létrejött
Országos Időügyi Módszertani Munkacsoport
2010. november 29.

A kiadvány elkészítéséhez segítséget nyújtott:
Koltai Luca (SZMI)
Kurucz Andrea (SZMI)

Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, 2010
1134 Budapest, Tüzér u. 33–35.

Kiadványterv és nyomdai előkészítés: xfer 90 Bt.

Nyomás: Demax Művek Nyomdaipari Kft.

Kedves Olvasó!

Köszöntöm Önt az Országos Időügyi Módszertani Munkacsoport nevében.

Bízom benne, hogy a kezében tartott kiadványunkban akár érdeklődőként, akár hozzátartozóként hasznos információkat talál az idősök számára nyújtott szociális szolgáltatásokról.

Célunk, hogy kiadványunkon keresztül egyrészt röviden megismertessük az elérhető szolgáltatásokat, másrészt tágabb keretek között tájékoztatást adjunk az időotthonok működéséről, az otthonba történő bejutás feltételeiről. Mindkét esetben törekedtünk az Ön választását reményeink szerint megkönnyítő lépéssort is felállítani.

Tájékoztatónkban az időotthonokra vonatkozóan táblázat formájában talál egy szempontsort, amely abban kívánja segíteni Önt, hogy az elvárásaihoz és a lehetőségeihez mérten a lehető legmegfelelőbb időotthont tudja kiválasztani.

Munkánk során iparkodtunk a legtöbb szempontot a legpontosabban figyelembe venni a szolgáltatások áttekintésénél. Minden igyekezetünk ellenére elképzelhető, hogy egy-egy pont az Ön számára nem ad kielégítő tájékoztatást, vagy a menet közben megváltozó jogszabályok valamelyest módosítják az általunk leírtakat. Kérjük, hogy az egyes szolgáltatások igénybevétele előtt szíveskedjék tájékozódni az aktuális szabályozásról.

Remélem, kiadványunk segítségére lesz döntésében.

Panker Mihály
munkacsoport-vezető

Bevezető

Az életkor előrehaladtával egyre többször fordul elő, hogy segítségre szorulunk. Gyakorta hosszan tépelődünk azon, hogy mikor milyen segítséget fogadjunk el, és kitől: családtagjainktól, rokonainktól, szomszédainktól, vagy éppen házi gondozótól.

Az idős ember számára talán az egyik legnehezebb helyzet annak a mérlegelése, hogy amennyiben folyamatos segítségre van szüksége, azt a saját otthonában, családi környezetben, vagy inkább speciális szolgáltatásokat nyújtó, az idősek számára fenntartott otthonban kaphatja meg. (Arról, hogy a törvény szerint ki igényelhet idősotthoni ellátást, lejjebb részletesen írunk.)

Ma már mind többen döntenek úgy, hogy hosszabb-rövidebb ideig, de mindenképpen intézményi keretek között biztosított segítséget vesznek igénybe. A megfelelő intézmény kiválasztása nem könnyű feladat. Ez a döntés időt és körültekintést igényel. Érdeemes alaposan átgondolni, hogy milyen igényeink és milyen lehetőségeink vannak.

Röviden az idősek számára elérhető szolgáltatásokról

Milyen segítségnyújtási formák vannak idősek számára?

Idős emberek számára az egészségi állapotuktól és a szociális szükségleteiktől függően több, kifejezetten az ő részükre nyújtott ellátás létezik. Mi ebben a tájékoztatónkban csak arra vállalkozunk, hogy röviden bemutassuk a fontosabb ellátási formákat és szolgáltatásokat. Lehetséges, hogy az általunk felsoroltakon túl az Ön lakhelyén még számos szociális intézményben nyújtott szolgáltatás elérhető az Ön számára.

Az egyes intézményekbe tett látogatás alkalmával lehetősége nyílik arra, hogy teljes körű tájékoztatást kapjon a következőkben felsorolt, valamint az általunk nem említett szolgáltatásokról.

- *Étkeztetés*

Azoknak az idős embereknek, akik koruk, egészségi állapotuk miatt egyedül nem képesek főzni magukra, és ebben nincs is segítségük, valamennyi településen lehetőségük van arra, hogy úgynevezett szociális étkeztetés keretében napi egy tál meleg ételhez jussanak. Ezt a lehetőséget a helyi önkormányzatnak kell biztosítania. Azt, hogy ki és milyen formában jogosult az étkeztetésre, például kinek mennyit kell fizetnie havonta az ételért, saját rendeletében ugyancsak a helyi önkormányzat határozza meg. Azzal kapcsolatban, hogy Ön a lakhelyén hogyan veheti igénybe az étkeztetést, forduljon a településén működő családsegítő szolgálathoz, ha nincs ilyen, akkor a helyi jegyzőhöz!

- *Házi segítségnyújtás*

A házi segítségnyújtás arra szolgál, hogy az idős ember, ha a korábban megszokott tevékenységeit önmaga már nem, vagy egyre nehezkesebben tudja csak ellátni, és környe-

zetében nincs olyan családtag, rokon vagy barát, aki segítségére lenne, mégis a saját lakásában, lakókörnyezetében maradhasson, és az önálló életvitelét folytathassa. Az ellátás keretében egy megfelelően képzett házigondozó nyújtja ezt a segítséget. A gondozó segíthet például:

- o fürdésben, mosdásban,
- o bevásárlásban,
- o öltözködésben,
- o vérnyomásmérésben,
- o diéta ellenőrzésében,
- o gyógyszerelés felügyeletében,
- o szociális ügyintézésben,
- o lakókörnyezet rendben tartásában.

A házi segítségnyújtáshoz való hozzáférés lehetőségét valamennyi települési önkormányzatnak biztosítani kell. Előzetesen megvizsgálják a gondozási szükségletet, vagyis azt, hogy milyen típusú és napi hány órában nyújtott segítségre szorul az idős ember.

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell biztosítani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

A szolgáltatás térítésköteles, de a térítés mértéke személyre szabottan kerül megállapításra.

Azzal kapcsolatban, hogy Ön a lakhelyén hogyan veheti igénybe a házi segítségnyújtást, forduljon a településén működő családsegítő szolgálathoz, ha nincs ilyen, akkor a helyi jegyzőhöz!

- *Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás*

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állandó készenlétben működik. Az idős ember otthonában egy a nap 24 órájában működő jelzőkészüléket helyeznek el a szolgáltatást nyújtó intézmény munkatársai. Ha baj történik (pl. elesik, és nem tud felkelni) ezen a jelzőkészüléken keresztül kérhet segítséget egy központból. A segélyhívásra az idős ember lakására 30 percen belül egy gondozó érkezik, aki elhárítja a vészhelyzetet, vagy megszervezi annak elhárítását. A segítségnyújtás nem folyamatos, mindig csak a hívástól a vészhelyzet megoldásáig tart, így ezt a segítségnyújtási formát általában azok igénylik, akik önerőből vagy környezetük segítségével még teljes körűen képesek gondoskodni magukról, de a biztonságérzetük növelése érdekében szükség szerint gyorsan, egyszerűen és a nap minden órájában elérhető segítségre szeretnének támaszkodni.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása nem kötelező feladat az önkormányzatok számára, így csak egyes településeken hozzáférhető. A szolgáltatás térítésköteles, de a térítés mértékét személyre szabottan állapítják meg. Arról, hogy az Ön lakhelyén elérhető-e a szolgáltatás, és ha igen, azt milyen módon veheti igénybe, a helyi családsegítő szolgálat munkatársánál vagy a helyi jegyzőnél érdeklődhet.

- *Időskorúak nappali ellátása (idősek klubja)*

Az idősek klubjában az idős ember napközben (általában hétfőtől péntekig) az otthonán kívül lehet korabeli társaságban, és az egészségi és mentális állapotának megfelelő, a klub által biztosított szolgáltatásokat vehet igénybe. A szolgáltatások körébe tartoznak többek között a szabadidős programok, szükség szerint az egészségügyi alapellátáshoz és a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, segítség hivatalos ügyek intézésében, munkavégzés szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, szabadidős programok szervezése. A szolgáltatás térítésköteles, de a térítés mértékét személyre szabottan állapítják meg.

Arról, hogy az Ön lakhelyén elérhető-e ez az ellátás, és ha igen, azt milyen módon veheti igénybe, a helyi családsegítő szolgálat munkatársánál vagy a helyi jegyzőnél érdeklődhet.

- *Idősek otthona (ápolást, gondozást nyújtó intézmény)*

Az idősek otthona teljes körű ellátást nyújt olyan idős emberek részére, akik valamely okból adódóan nem tudják önmagukat ellátni, illetve, akik önmaguk ellátására csak folyamatos (napi 4 órát meghaladó) segítséggel képesek. Az otthonban élők számára biztosított a tartós otthlakás, napi legalább háromszori étkezés, a ruházat tisztítása, szükség szerint ruházat is, valamint fizikai, mentális és életvezetési segítség. Az idősek otthona lakói számára biztosított a folyamatos, 24 órás felügyelet és az egészségügyi ellátás is.

Az ellátást az intézményvezetőtől írásban kell kérelmezni. A szolgáltatás térítésköteles, de a térítés mértékét személyre szabottan állapítják meg.

- *Időskorúak gondozóháza (idősek átmeneti ellátása)*

Az idősek gondozóháza nagyjából ugyanazt az ellátást nyújtja, mint az idősek otthona, de itt az *ellátás ideiglenes, legfeljebb egy évig lehet igénybe venni*. Ezt az ellátási formát rendszerint azok az idős emberek veszik igénybe, akik az otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni önmagukról betegségük miatt, vagy más okból (például a hozzátartozók rövidebb, hosszabb időre elutaztak, vagy a lakásában felújítási munkálatok zajlanak). Ha az *egy év leteltével* az idős ember nem tud visszaköltözni a családi környezetébe, akkor az intézmény vezetője „különös méltánylást érdemlő esetben” további egy évvel meghosszabbíthatja az ellátás időtartamát.

Az ellátást az intézményvezetőtől írásban kell kérelmezni. A szolgáltatás térítésköteles, de a térítés mértékét személyre szabottan állapítják meg!

- *Egyéb lakhatást biztosító szolgáltatások¹*

Az idősek otthonán és az idősek gondozóházán túl vannak egyéb, lakhatást biztosító szolgáltatások is. Ilyen szolgáltatás lehet például az eltartási szerződés vagy a nyugdíjas-ház.

¹ Fontos megjegyeznünk, hogy az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról hatálya nem terjed ki azokra a lakhatást biztosító szolgáltatásokra, amelyek esetében a szolgáltatást igénybe vevőnek – hozzátartozójának [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontja], a szolgáltatást igénybe vevő tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági

Milyen lépéseket érdemes megtenni, mielőtt kiválasztaná az Ön számára legmegfelelőbb ellátást?

- 1) Vegye számba, hogy melyek azok a gondok, problémák, amelyek megoldásában segítség nélkül nem boldogul!
- 2) Gondolja végig, hogy az Ön rokonságában vagy környezetében van-e olyan ember, aki tud Önnek segíteni a mindennapokban ezeknek a problémáknak a megoldásában!
- 3) Családtagjaival, rokonaival vegyék számba a lehetséges megoldásokat (például: valamelyik családtagjához költözik, személyes segítőt fogad, vagy intézményes ellátást vesz igénybe).
- 4) Ha valamelyik – a fentiekben is felsorolt – intézményi ellátás mellett döntött, gondolja végig, hogy milyen ellátás felel meg az Ön igényeinek. A megfelelő ellátást nyújtó intézmény kiválasztása, megtalálása sok időt vehet igénybe. Ha Önnek különleges vagy sokrétű igényei vannak, nehézségekbe is ütközhet.

A fenti lépések során kérje ki családtagjai, rokonai véleményét. Ha valamely kérdésben elbizonytalanodik, forduljon segítségért a településén működő családsegítő szolgálathoz. Egyes kérdések megválaszolásában ugyancsak jó tanácsokkal szolgálhatnak a segítő szervezetek, illetve az Ön betegségével, fogyatékosságával foglalkozó szervezetek, és nem utolsósorban az Önt ismerő háziorvos, ápolónő.

Az idősoththonokról

A kötelező működési engedély

Magyarországon minden szociális szolgáltatás, így az idősok számára átmeneti bentlakást és tartós bentlakást nyújtó valamennyi otthon is kell hogy rendelkezzen közigazgatási hatósági **működési engedéllyel**. Ez a kötelezettség tehát egyformán vonatkozik az állami (megyei, önkormányzati, fővárosi, kerületi), az egyházi és a nem állami (civil és gazdasági vállalkozási formában működő) idősoththonokra. Ahhoz, hogy egy szociális intézmény működési engedélyt kaphasson, számos, jogszabályban rögzített feltételnek kell megfelelnie, mind a fizikai környezet, mind a szakmai követelmények szempontjából.

határozat alapján köteles személynek, vagy a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személynek – a szolgáltatás nyújtására szolgáló ingatlanon tulajdonjoga, haszonélvezeti joga, lakáshasználati joga vagy bérleti joga áll fenn. Ennek értelmében tehát ezen szolgáltatások tartalmát, minőségét és költségét a szerződő felek megállapodása rögzíti.

Milyen típusú időotthonok vannak?

Magyarországon jelenleg kétféle típusú, alap- és emelt szintű ellátást nyújtó otthonok működnek.

A kétféle típusú otthon között az elhelyezés minőségében és a fizetendő költségek mértékében is különbség van. Az emelt szintű ellátást nyújtó otthon az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülményeket biztosít.

„Az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülménynek minősül

- a) *az olyan önálló, egy- vagy kétszemélyes lakrész, amely lakószobát, konyhát és fürdőszobát, esetleg egyéb helyiséget foglal magába; és egy ellátottra legalább tíz négyzetméter nagyságú lakóterület jut, vagy*
- b) *az olyan egy- vagy kétszemélyes lakószoba, amelyhez önálló fürdőszoba tartozik, és épülete korszerűen kialakított és berendezése teljes mértékben felszerelt (tv, hűtőszekrény, mosógép stb.).”*

Az emelt szintű ellátást nyújtó otthonban az ellátás fejében egyszeri hozzájárulási díjat kérhetnek, melynek mértéke intézményenként változó.

Ki és hogyan veheti igénybe az időotthoni ellátást?

Ha sikerült kiválasztani a megfelelő időotthont, akkor Ön (vagy az Ön törvényes képviselője) az intézmény vezetőjénél kell hogy kérelmezze a felvételt.

Magyarországon törvény van arra, hogy kit lehet idősök otthonában ellátni. Idősök otthonában olyan személy látható el, aki jogszabályban meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik, az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti (vagyis kórházi) kezelést nem igényel.

A *gondozási szükségletvizsgálatot* az adott időotthon vezetője, vagy az általa megbízott szakember végzi. Azt vizsgálja, hogy az otthonba jelentkező idős ember gondozása, ápolása napi 4 óránál többet vesz-e igénybe, illetve van-e valamilyen (jogszabályban meghatározott) más körülmény, ami az időotthonban történő gondozást szükségessé teszi. Vizsgálni kell például, hogy az otthonba jelentkezőnek milyenek az aktuális lakáskörülményei, milyen betegségei vannak, milyen gyógyszereket kell szednie, képes-e önállóan közlekedni, étkezni, mosakodni, vagy ezekhez segítségre van szüksége.

Milyen lépéseket érdemes megtenni, ha az időotthon mellett döntött?

- 1) Ha Ön (vagy az Ön hozzátartozója) azt tervezi, hogy – akár átmenetileg – időotthonba költözik, gondolja végig, hogy milyen ellátás felel meg az Ön igényeinek! A megfelelő otthon kiválasztása alapos mérlegelést igényel. Ha Önnek különleges igényei vannak, nehézségekbe is ütközhet.

- 2) Ha úgy döntött, hogy idősotthonba költözik, gyűjtse össze azokat a szempontokat, amelyek alapján választani fog az intézmények közül. Ehhez segítségként használhatja az általunk összeállított szempontsort is, amelyet ennek a tájékoztató füzetnek a végén talál.
- 3) Hasonlítsa össze azokat az otthonokat, amelyek szóba jöhetnek!
- 4) Látogassa meg azokat, amelyek érdeklik!
- 5) Javasoljuk, hogy a meglátogatott otthon/ok házirendjét kérje el, és döntése előtt alaposan tanulmányozza azt át.
- 6) Amennyiben sikerült kiválasztania azt az intézményt, mely Önnek tetszik, még egyszer pontosítsa az intézményvezetővel, hogy mi szükséges ahhoz, hogy Ön valóban beköltözhessen az otthonba, ha már beköltözött, milyen szolgáltatásokra jogosult, és ezekért milyen térítési díjat kell fizetnie.
- 7) Beköltözése előtt kérje el, és alaposan tanulmányozza át az otthonnal kötendő ellátási megállapodás (szerződés) tervezetét! A megállapodás megkötéséhez nagy körültekintés szükséges, érdemes akár jogi tanácsadót is bevonni.
- 8) A megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:
 - az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
 - az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét,
 - a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat,
 - egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az ezen összeg beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
 - valamint a nem állami fenntartóval kötendő megállapodásnak tartalmaznia kell az ellátás kezdetének időpontját, és a megszüntetésének módjait is;
 - emelt szintű ellátás esetén a megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy az intézmény az emelt szint jogszabályi kritériumaiként meghatározott elhelyezési körülményeket biztosítja.

Amennyiben *nem állami fenntartású szociális intézménnyel köt megállapodást*, fontos tudnia, hogy *az intézmény fenntartójának folyamatosan rendelkeznie kell az ellátás körében esetlegesen okozott kár megtérítésére vonatkozó hatályos felelősségbiztosítási szerződéssel.*

A fenti lépések során kérje ki családtagjai, rokonai véleményét! Ha valamely kérdésben elbizonytalanodik, forduljon segítségért a településén működő családsegítő szolgálathoz. Egyes kérdések megválaszolásában ugyancsak jó tanácsokkal szolgálhatnak a segítő szervezetek, illetve az Ön betegségével, fogyatékosságával foglalkozó szervezetek, és nem utolsósorban az Önt ismerő háziorvos, ápolónő.

Hol kereshet otthonokat?

Magyarországon a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal felügyeli és ellenőrzi a működési engedéllyel rendelkező otthonokat. A hivatal honlapján valamennyi működési engedéllyel rendelkező otthon megtalálható.

A <http://szocialisregiszter.afsz.hu> oldalon Ön szabadon kereshet a szolgáltatók között. Az oldalon megtalálja azon szolgáltatók listáját is, melyek nem rendelkeznek működési engedéllyel.

Ha az Ön (és hozzátartozói) számára nem elérhető az internet, forduljon a településén működő családsegítő szolgálat munkatársaihoz, akik segítségére lesznek az otthonok megtalálásában.

Hogyan szervezze meg látogatását az otthonba?

Javasoljuk, hogy mindenképpen egy családtaggal, baráttal közösen látogassa meg azokat az idősotthonokat, amelyek számításba jöhetnek. Együtt több információt gyűjthetnek arról, hogy az egyes otthonokban milyen szolgáltatásokat nyújtanak, és megbeszélhetik, hogy azok megfelelnek-e az Ön jelenlegi és jövőbeni szükségleteinek.

Javasoljuk, hogy vigyen magával egy előre összeállított listát, azokkal a szempontokkal, amelyek Önnek fontosak, nehogy elfelejtsen valamit. Ugyancsak segítségére lehet a döntésében, ha beszélget a lakókkal. Ne siesse el a döntést! Csak akkor döntsön, ha biztos a választásban, és az összes szükséges információt megkapta!

Mit tehet, ha nincs férőhely?

Ha abban az intézményben, ami megfelelőnek látszik, pillanatnyilag nincs férőhely, kereshet másikat, vagy az ellátás iránti kérelmét benyújtva várhat az otthonában, amíg megüresedik egy hely. Ez utóbbi esetben az Ön kérelme egy várólistára kerül. A várólista nagyságáról és a várakozás időtartamáról mindenképpen célszerű előzetesen tájékozódni! Amíg várakozik, kérhet segítséget otthonában is. Igénybe veheti a házi segítségnyújtást, az étkeztetést, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

Segítségként

A mellékelt táblázatban azokat a szempontokat gyűjtöttük össze, amelyek az egyes otthonok meglátogatását követően az Ön segítségére lehetnek döntésében. A szempontrendszer a lehetséges igények széles körét öleli fel. Természetesen ezek nem mindegyike egyformán fontos mindenkinek. A táblázat lehetőséget ad arra, hogy Ön megjelölje azokat, amelyekre különösen figyelni kíván. Az üres sorokba beleírhatja azokat a kérdéseket, szempontokat, amelyek még fontosak Önnek. Ön a táblázaton belül külön értékelheti,

hogy az előzetesen kiválasztott szempontjainak megfelel-e a meglátogatott intézmény. Minden egyes értékelés mellé rövid, az Ön számára fontos megjegyzést fűzhet.

*Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet
Időügyi Módszertani Munkacsoport*

További információs honlapok

Nemzeti Erőforrás Minisztériuma: <http://www.nefmi.gov.hu/>

Szociálpolitikai és Munkaügyi intézet: <http://www.szmi.hu/>

<http://www.idosugy.hu/index.html>

Internettudakozó, Idősek otthona oldal:

<http://www.internettudakozo.hu/index.html?pagid=IT010000000000EECCB23>

<http://nyugdiasotthon.lap.hu/>

<http://nyugdias.lap.hu/>

Jogszabályok

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól

9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

Életének fontos szakaszához ért. Mielőtt döntene, tájékozódjon!

SZEMPONTRENDSZER AZ ÖNNEK LEGMEGFELELŐBB IDŐSOTTHON KIVÁLASZTÁSÁHOZ

Ha Ön (vagy az Ön hozzátartozója) azt tervezi, hogy – akár átmenetileg – idősothtonba költözik, egy előzetesen összeállított lista támaszt nyújthat a legmegfelelőbb intézmény kiválasztásához.

Az alábbi lista azokat a szempontokat tartalmazza, amiket érdemes számba venni ahhoz, hogy lássuk: megfelel nekünk egy otthon, vagy sem. Egyéni elvárásaink egy idősothontól nagyon különbözőek lehetnek, ezért érdemes kiemelni azokat a szempontokat, amelyek a beköltöző és családtagjai számára fontosak. A szóba jöhető intézményeket mindenképp érdemes meglátogatni, a helyben szerzett információk megkönnyítik a döntést.

Ha teheti, keressen föl minél több idősotthont, beszélgessen az ott dolgozókkal és a lakókkal is!

INTÉZMÉNY NEVE:						INTÉZMÉNY CÍME:					
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:				ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:							
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA				SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:			
								E-MAIL:			
				FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK			
MIKOR SZERETNÉK KÖLTÖZNI											
SZERETNÉK AZ OTTHONBA (HÉT) (HÓNAP) (ÉV) MÚLVA BEKÖLTÖZNI.											
ALAPINFORMÁCIÓK AZ OTTHONRÓL											
AZ OTTHON RENDELKEZIK MŰKÖDÉSI ENGEDÉLYVEL.											
AZ OTTHONT ÖNKORMÁNYZAT / EGYHÁZ / ALAPÍTVÁNY / MAGÁNCÉG TARTJA FENN.											
AZ OTTHON MEGFELELŐ KÖZELSÉGBEN VAN SZÁMOMRA ÉS CSALÁDTAGJAIM SZÁMÁRA.											

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:	
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:			
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK /	SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
					E-MAIL:
FONTOSSÁGA	FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
AZ OTTHONBAN MEGTALÁLHATÓ MINDEN SZÁMOMRA SZÜKSÉGES SZOLGÁLTATÁS.					
AZ OTTHON SZOLGÁLTATÁSAINAK ÁRA ÉS AZ ÉN JÖVEDELMEM ARÁNYBAN VANNAK EGYMÁSSAL.					
AZ OTTHONBAN MEGFELELŐ MÓDON GYAKOROLHATOM A VALLÁSOMAT. ¹					
MENNYIT KELL VÁRNI A BEKÖLTÖZÉSHEZ?					
AZ OTTHON ELHELYEZKEDÉSE, FIZIKAI KÖRNYEZETE					
AZ OTTHON SZÁMOMRA MEGFELELŐ (VÁROSI, FALUSI, LAKÓTELEPI STB.) KÖRNYEZETBEN VAN.					
AZ OTTHON ZÖLDÖVEZETBEN VAN (KÖNNYEN MEGKÖZELÍTHETŐ PARK VAN A KÖZELÉBEN).					
AZ OTTHON TÖMEGKÖZLEKEDÉSI ESZKÖZZEL JÓL MEGKÖZELÍTHETŐ.					

¹ Az intézmény házirendje meghatározza az egyéni és a közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályokat.

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:				
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA		SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
						E-MAIL:
		FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
AZ OTTHON LAKÓTEREI						
AZ OTTHON TISZTA ÉS GONDOZOTT.						
AZ OTTHONBAN NINCSENEK BÁNTÓ SZAGOK.						
AZ OTTHONBAN NINCSENEK ZAVARÓ ZAJOK (SEM A KÖZÖS HELYISÉGEKBEN, SEM A LAKÓSZOBÁKBAN).						
AZ OTTHONBAN VILÁGOS TEREK VANNAK.						
AZ OTTHONBAN SZÁMOMRA MEGFELELŐ, KELLEMES HŐMÉRSÉKLET VAN.						
A DOHÁNYZÁSRA VAN KÜLÖN KIJELELT HELY.						
A BÚTOROK PRAKTIKUSAK, KÉNYELMESEK ÉS ÍZLÉSESEK.						
A SAJÁT BÚTORAIMAT IS BEVIHETEM.						

[illegible]

INTÉZMÉNY NEVE:			INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:			
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA	SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
					E-MAIL:
	FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK

LAKÓSZOBÁK					
A LAKÓSZOBÁT MAXIMUM SZOBATÁRSSAL KELL MEGOSZTANOM. ²					
A SZEMÉLYES TÁRGYAIM, BÚTORAIM, KÉPEIM, NÖVÉNYEIM EGY RÉSZÉT BEVIHETEM AZ OTTHONBA. ³					
A LAKÓSZOBÁKBAN VAN SZEMÉLYES, KULCSRA ZÁRható TÁROLÓ HELY KIALAKÍTVA.					
MINDEN LAKÓSZOBÁN VAN ABLAK.					
MINDEN LAKÓSZOBÁBAN VAN TV, TELEFON.					
MINDEN LAKÓSZOBA ELÉRhető KÖZELSÉGÉBEN VAN MOSDÓ. ⁴					
LEHETŐSÉG VAN A SZEMÉLYES ÉRTÉKTÁRGYAK MEGŐRZÉSÉRE.					

² Az **1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet** alapján a lakószobában egy lakóra legalább hat négyzetméternyi lakóterület kell, hogy jusson.

³ Az intézmény házirendje szabályozza.

⁴ Az **1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet** szerint az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülménynek minősül: *a)* az olyan önálló, egy- vagy kétszemélyes lakrész, amely lakószobát, konyhát és fürdőszobát, esetleg egyéb helyiséget foglal magába; és egy lakóra legalább tíz négyzetméter nagyságú lakóterület jut, vagy *b)* az olyan egy- vagy kétszemélyes lakószoba, amelyhez önálló fürdőszoba tartozik, és épülete korszerűen kialakított, és berendezése teljes mértékben felszerelt (tv, hűtőszekrény, mosógép stb.).

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:				
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA		SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
						E-MAIL:
		FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
KÖZLEKEDÉS, AKADÁLYMENTESÍTÉS						
AZ OTTHON (LAKÓSZOBÁK, ÉTKEZŐ, KÖZÖSSÉGI TEREK STB.) AKADÁLYMENTES, PL:	NINCSENEK KÜSZÖBÖK A HELYISÉGEK KÖZÖTT.					
	VAN KEREKESSZÉKKEL MEGKÖZELÍTHETŐ WC.					
	AZ EMELETEK KÖZÖTT LIFT MŰKÖDIK.					
	BRAILLE-ÍRÁS SEGÍTI A TÁJÉKOZÓDÁST.					
A KIJÁRATOK, MENEKÜLÉSI ÚTVONALAK JÓL JELÖLTEK.						
VANNAK KAPASZKODÓK A FOLYÓSÓKON, FÜRDŐSZOBÁKBAN, KÖZÖSSÉGI TEREBEN.						

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:			ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:			
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK /			SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK	TELEFON:
						E-MAIL:
FONTOSSÁGA			FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM
					MEGJEGYZÉSEK	

ÉTKEZÉS					
MINDEN ÉTKEZÉSNEEL TÖBB ÉTELŐŐL VÁLASZTHATOK.					
MINDEN ÉTKEZÉSNEEL MEGFELELŐ A MENNYISÉG.					
AZ OTTHONBAN VAN LEHETŐSÉG SPECIÁLIS DIÁTÁRA.⁵	SAJÁT KÉRÉSEMRE.				
	ORVOSI ELŐÍRÁSRA.				
KÉRHEK KIEGÉSZÍTŐ ÉTKEZÉST.					
AZ OTTHON SZEMÉLYZETE SEGÍTSÉGEMRE VAN AZ ÉTKEZÉSNEEL.					
FŐZHEK MAGAMNAK. ⁶					
VENDÉGŐL LÁTHATOM ROKONAIMAT, BARÁTAIMAT.					

⁵ Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szerint, ha az ellátást igénybe vevő (lakó) egészségi állapota indokolja, részére – orvosi javaslatra – az orvos előírásainak megfelelő étkezési lehetőséget (pl. diéta, gyakoribb étkezés) kell biztosítani.

⁶ Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szerint, amennyiben az ellátást igénybe vevő (lakó) az intézmény által biztosított étkeztetést nem veszi igénybe, a vásárolt élelmiszer intézményen belüli elfogyasztásának kulturált feltételeit biztosítani kell.

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:				
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA		SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
						E-MAIL:
		FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
TEVÉKENYSÉGEK, ELFOGLALTSÁG						
VANNAK KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK.						
VANNAK AKTÍV ÖNKÉNTES PROGRAMOK.						
VAN AZ OTTHONNAK SAJÁT ZÖLD TERÜLETE, AHOVA KI LEHET MENNİ SZABADTÉRI TEVÉKENYSÉGET VÉGEZNI.						
AZ OTTHONBAN GYAKOROLHATOM A HOBBIMAT.						
HA SEGÍTSÉG NÉLKÜL NEM TUDOK KÖZLEKEDNI, SEGÍTSÉGEMRE VANNAK ABBAN, HOGY RÉSZT VEGYEK A KÖZÖSSÉGI PROGRAMOKON.						
HA AKAROK, SZABADON KIMEHETEK AZ OTTHONBÓL PL. VÁSÁROLNI. ⁷						
AZ OTTHONBAN FOGADHATOM CSALÁDTAGJAIMAT, ROKONAIMAT, LÁTOGATÓIMAT. ⁸						
LÁTOGATÓIMMAL KÜLÖN HELYISÉGBEN ZAVARTALANUL BESZÉLGETHETEK.						

⁷ Az intézmény házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét.

⁸ Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon rendelkezhet a látogatás rendjéről.

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:				
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA		SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		
		TELEFON:	E-MAIL:			
		FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
GONDOSKODÁS						
A LAKÓK TISZTÁK, ÁPOLTAK ÉS ELLÁTOTTAK LEGYENEK.						
AZ OTTHONNAK VAN ORVOSA. ⁹						
HA AKAROM, AKKOR MEGTARTHATOM SAJÁT HÁZIORVOSOMAT.						
AZ OTTHONBAN ELÉRHETŐ A GYÓGYTORNÁ, GYÓGYMASSZÁZS.						
AZ OTTHONBAN ELÉRHETŐK EGÉSZSÉGÜGYI MEGELŐZŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL.: VÉDŐOLTÁSOK).						
AZ OTTHONNAK VAN EGYÜTTMŰKÖDÉSE A KÖZELI KÓRHÁZZAL. ¹⁰						
AZ OTTHONBAN VAN ÚJRAÉLESZTŐ KÉSZÜLÉK.						
AZ OTTHONBAN VAN FODRÁSZ, PEDIKŰRÖS, MANIKŰRÖS.						
AZ OTTHONBAN VAN SZEMÉLYRE SZABOTT GONDOZÁSI TERV, MELYET EGYEZTETNEK AZ ÉRINTETT LAKÓVAL.						

⁹ Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendeletben meghatározott óraszámában az otthon köteles gondoskodni a lakói orvosi ellátásáról.

¹⁰ Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szerint az otthon köteles gondoskodni a lakói kórházi kezeléséhez való hozzájárulásáról.

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:	
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:			
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK /	SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
					E-MAIL:
FONTOSSÁGA	FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
HA A JÖVŐBEN A MOSTANINÁL TÖBB VAGY KEVESEBB ÁPOLÁSRA LESZ SZÜKSÉGEM, AZ OTTHON EZT MEG TUDJA OLDANI.					
A LAKÓSZOBÁBAN VAN HÍVÓKÉSZÜLÉK, AMELLYEL AKÁR ÉJJEL IS KÉRHETEK SEGÍTSÉGET A GONDOZÓTÓL.					
A LAKÓSZOBÁKAT RENDSZERESEN TAKARÍTJÁK.					
HA MAGAM SZERETNÉK TAKARÍTANI, SZÜKSÉG ESETÉN SEGÍTENEK NEKEM.					
KÖLTSÉGEK ÉS MEGÁLLAPODÁS (SZERZŐDÉS)					
A MEGÁLLAPODÁS FELTÉTELEIRŐL KAPJAK MEGFELELŐ TÁJÉKOZTATÁST.					
A MEGÁLLAPODÁSBAN RÖGZÍTETT SZOLGÁLTATÁSOKRÓL KAPJAK MEGFELELŐ TÁJÉKOZTATÁST.					
A CSALÁDOMMAL, ÜGYVÉDEMMEL AZ ALÁÍRÁST MEGELŐZŐEN EGYEZTETHESSEK A MEGÁLLAPODÁSRÓL.					
A SZOLGÁLTATÁSOKÉRT FIZETENDŐ KÖLTSÉGEK EGYÉRTELMIÉK.					
AZ OTTHONBAN KÜLÖN TÉRÍTÉS ELLENÉBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK KÖRÉRŐL ÉS DÍJÁRÓL KAPJAK TÁJÉKOZTATÁST. ¹¹					

¹¹ Az intézmény házirendje szabályozza az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások körét és térítési díját.

INTÉZMÉNY NEVE:				INTÉZMÉNY CÍME:		
INTÉZMÉNYVEZETŐ NEVE:		ERRŐL TUDOM MEGJEGYEZNI:				
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK / FONTOSSÁGA		SAJÁT SZEMPONTJAIM		AZ INTÉZMÉNY MEGFELEL A SZEMPONTJAIMNAK		TELEFON:
						E-MAIL:
		FONTOS	NEM FONTOS	IGEN	NEM	MEGJEGYZÉSEK
BIZTONSÁG						
AZ OTTHONNAK VAN VÉSZKIÜRÍTÉSI TERVE.						
AZ OTTHONBAN VAN FÜST- ÉS TÚZJELZŐ KÉSZÜLÉK, TÚZOLTÓ-BERENDEZÉS / TÚZOLTÓKÉSZÜLÉK.						
AZ OTTHONBAN VAN PORTASZOLGÁLAT.						
AZ OTTHON BEJÁRATÁT BIZTONSÁGI KAMERA FIGYELI.						
AZ OTTHON RENDELKEZIK RIASZTÓBERENDEZÉSSSEL.						
A LAKÓSZOBÁK ABLAKAIN ÉS A KÖZLEKEDŐFOLYÓSÓKON NINCS RÁCS.						

KÉRDÉSEK AZ OTTHONNAL KAPCSOLATBAN	MEGJEGYZÉSEK
MI AZ INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ, ÉS MIT TARTALMAZ?	
MENNYI A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ, AMIT NEKEM KELL FIZETNEM?	
MILYEN EXTRA KÖLTSÉGEKET KELL FIZETNEM, AMI NINCS BENNE A HAVI SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJAMBAN?	
MENNYIVEL ELŐBB KELL JELEZNEM, HA KI AKAROK KÖLTÖZNI AZ OTTHONBÓL?	
MIT KELL FIZETNEM A KÖLTSÉGEK KÖZÜL, HA KÓRHÁZBA KERÜLÖK, VAGY ELUTAZOM?	
MI AZ, AMIT NEKEM KELL FIZETNEM A GYÓGYSZEREIM KÖZÜL?	
MENNYIVEL ELŐBB KELL JELEZNIE AZ OTTHON VEZETŐJÉNEK, HA AZ OTTHON MEGSZÚNIK?	
KIHEZ FORDULHATOK, HA NEM VAGYOK ELÉGEDETT A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOKKAL?	
LÁTOGATÁS UTÁN ÁTGONDOLANDÓ KÉRDÉSEK A BENYOMÁSAIMRÓL	
A SZEMÉLYZET KEDVES VOLT ÉS SEGÍTŐKÉSZ?	
MEGFELELŐEN ELMAGYARÁZTÁK A KÖLTSÉGEKET ÉS A DÍJAKAT?	

ADTAK HÁZIRENDET, HOGY ÁTTEKINTHESEM ANNAK RÉSZLETEIT?¹²	
ADTAK MEGÁLLAPODÁS-MINTÁT, HOGY ÁTTEKINTHESEM ANNAK RÉSZLETEIT?	
TERMÉSZETESNEK TEKINTETTÉK, HOGY BESZÉLNI SZERETNÉK A JELENLEGI LAKÓKKAL?	
TERMÉSZETESNEK VETTÉK, HOGY SZERETNÉK MEGISMERKEDNI AZ OTTHON DOLGOZÓIVAL?	
SOKAT KÉRDEZTEK RÓLAM, AZ IGÉNYEIMRŐL, ELVÁRÁSAIMRÓL?	
SZÍVESEN VÁLASZOLTAK A KÉRDÉSEIMRE?	
ÚGY ÉRZEM, HOGY AZ OTTHONBAN AZ ÉLETEM ÚGY ÉLHETNÉM, AHOGYAN SZERETNÉM?	
AZ OTTHON FELTÉTELEI, MŰKÖDÉSI RENDJE MEGFELELNEK SZÁMOMRA?	
A VÉLEMÉNYEM ÁLTALÁBAN A MEGTEKINTETT INTÉZMÉNYRŐL:	
AZ OTTHON DOLGOZÓI A LAKÓKKAL BETARTOTTÁK A MAGÁNÉLET SZABÁLYAIT?	
AZ OTTHON DOLGOZÓI NEM VOLTAK TÚL BIZALMASAK A LAKÓKKAL?	
A LAKÓK BARÁTSÁGOSAKNAK TÜNTEK, SZÍVESEN LAKNAK AZ INTÉZMÉNYBEN?	

A zöld színnel jelölt szövegrészekben foglaltakat valamennyi idősothonnak kötelező biztosítania!

¹² Az intézményvezető a beköltözéskor az érvényes házirend egy példányát köteles átadni a lakónak.